

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“
с. БЪЛГАРЕНЕ, общ. ЛЕВСКИ, обл. ПЛЕВЕН

УТВЪРЖДАВАМ:

Мирела Пантелеева

Директор

Заповед № РД-12-235/ 13.09.2021г

ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност при ОУ „Христо Ботев“ –

с. Българене представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

РАЗДЕЛ II

ЦЕЛИ:

Чл.1 Етичният кодекс има за цел:

1. Да представи основните ценности и принципи, които регламентират правата, задълженията и взаимоотношенията между училищната общност.
2. Да утвърди волята и стремежа на училищната общност за етичност в отношенията с подрастващите и зачитане на личността на детето.

РАЗДЕЛ III

ЕТИЧНИ НОРМИ И ПРИНЦИПИ НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

Чл.2 Работещият с деца да притежава определени личностни, морални и социални качества.

Чл.3 Работещият с деца специалист да се опира на своята компетентност- притежава и отговорно прилага своите познания и опит.

2

Чл.4 Работещият с деца да не поставя успеха на своята работа в зависимост от професионалния компромис, работи независимо и носи отговорност за действията си.

Чл.5 Работещият с децата да се стреми да изпълнява работата си качествено и в срок, не заблуждава децата и техните семейства за ефективността и ефикасността на своята дейност, т.е. високо цени честността в отношенията.

Чл.6 Работещият с деца да е коректен в отношенията си с децата и е лоялен спрямо родителите, но без да пренебрегва отговорността си към обществото.

РАЗДЕЛ IV

ПОВЕДЕНИЕ И ОБЛИК НА УЧИТЕЛЯ В УЧИЛИЩЕ И ИЗВЪН НЕГО

Чл. 7

(1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителите да следват поведение, което не уронва престижа на професията и на учебното заведение.

(2) На работното си място служителите да не допускат поведение, несъвместимо с добрите нрави и етиката на общуване .

(3) Учителят да избягва в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им да полагат усилия за преустановяване, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.

(4) Учителят да спазва благоприличие и деловия вид в облеклото, съответстващ на служебното положение и на учебното заведение, което представляват.

Чл. 8 Учителят да не участва в скандални прояви, с които накърняват престижа на професията и училището.

Чл.9 Учителят да поставя пред директора на учебното заведение открито и честно проблемите, с които се сблъсква по време на работа.

Чл.10 Учителят да противодейства на корупционни прояви и други неправомерни действия в училището.

Чл.11 Учителят да не приема подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните му задължения.

Чл.12 Учителят да не упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

РАЗДЕЛ V

ОТНОШЕНИЕ НА УЧИТЕЛЯ КЪМ КОЛЕГИТЕ

Чл. 13. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 14. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 15. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проява на нетърпимост към подобни действия.

РАЗДЕЛ VI

ОТНОШЕНИЕ НА УЧИТЕЛЯ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 16. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 17. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл. 18. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 19. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 20. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 21. Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.

Чл. 22. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 23. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 24. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 25. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл. 26. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 27. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 28. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите по закрила на детето.

РАЗДЕЛ VII

ВЗАИМООТНОШЕНИЕ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ

Личната отговорност на ученика означава:

Чл. 29 Да не накърнява с поведението си авторитета и достойнството на съучениците си, да не налага психическо и физическо насилие.

Чл. 30 Да оказва помощ на нуждаещите се.

Чл. 31 Да прилага добронамерени и приятелски взаимоотношения със съучениците си.

Чл. 32 Да уважава различните мнения.

Чл. 33 Да не решава конфликтите с агресия, а при наличие на конфликтна ситуация да съобщи на дежурния учител или класния ръководител.

4

РАЗДЕЛ VIII

ОТНОШЕНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ КЪМ УЧИТЕЛИТЕ И ДРУГИТЕ

ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

5

Чл. 34 Да не накърняват с поведението си авторитета на учителя.

Чл. 35 Да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове, както и работата на служителите в училище – хигиенисти и др.

Чл. 36 Да зачитат правата, честта и достойнството на учителите и другите педагогически специалисти.

РАЗДЕЛ ІХ

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛИТЕ

Учителите имат следните права:

Чл. 37 Да бъдат зачитани правата и достойнството им.

Чл. 38 Да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес

Чл. 39 Да участват във формирането на политиките за развитие на училището.

Чл. 40 Да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения.

Чл. 41 Да повишават квалификацията си.

Чл. 42 Да бъдат поощрявани и награждавани.

Учителите имат следните задължения:

Чл. 43 Да осъществяват обучение и възпитание в съответствие с ДОС.

Чл. 44 Да опазват живота и здравето на децата и учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от институциите.

Чл. 45 Да зачитат правата и достойнството на децата, учениците и другите в ПУО и да си сътрудничат и партнират със заинтересованите страни.

Чл. 46 Да поддържат и повишават квалификацията си съобразно политиките за организационно развитие на съответната институция и специфичните потребности на децата и учениците с които работят с цел подобряване на качеството на образованието.

РАЗДЕЛ Х

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 47. Учениците имат следните права:

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;
2. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
3. да избират между учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;
4. да получават библиотечно-информационно обслужване;

5. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;

6. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;

7. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование или професия;

6

8. да участват в проектни дейности;

9. да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и факултативните учебни часове;

10. чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаването на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в това число на училищния учебен план;

11. да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;

Чл. 48 Учениците са длъжни:

1. да присъстват и участват в учебни часове и занимания;

2. да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитието на добрите традиции;

3. да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;

4. да не участват в хазартни игри, да не употребяват тютюн и тютюневи изделия, алкохол и наркотични вещества;

5. да не носят оръжие, както и други предмети, които са източници на повишена опасност;

6. да носят ученическата си лична карта в училището и извън него;

7. да представят на своите родители и на педагогическите специалисти

ученическата си книжка и бележника за кореспонденция;

8. да спазват Правилника за дейността на училището;

9. да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;

10. да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове;

11. да се явяват в училището с облекло и във вид, които съответстват на положението им на ученици и на добрите нрави.

12. момчетата не може да се явяват в училище с неприлично къса пола и панталони, плитки панталони, големи деколтета, тежък грим, непочистени обувки и екстравагантни прически;

13. момчетата не може да се явяват в училище с разкъсани дънки и дрехи, екстравагантни прически и непочистени обувки;

14. да опазват и поддържат материално-техническата база на училището в добро състояние и при пълно спазване на определените санитарно-хигиенни и противопожарни норми;

15. да спазват указанията на охраната при нормална и при изключителна обстановка в сградата и района на училището и да поддържат със служителите от охраната строго официални отношения;

РАЗДЕЛ XI

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЕ НА РОДИТЕЛИТЕ

Родителите имат следните права:

7

Чл. 47 Периодично и системно да получават информация за успеха и развитието на децата си в образователния процес, за спазването на правилата в училището и приобщаването им към общността.

Чл. 48 Да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, учителите и другите педагогически специалисти в определеното им приемно време или в друго

удобно за двете страни.

Чл. 49 Да се запознаят с УУП.

Чл. 50 Да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика.

Чл. 51 Най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училище по въпроси, свързани с образованието, кариерното и личностното развитие на децата им.

Чл. 52 Да избират и бъдат избирани в обществения съвет на училището.

Чл. 53 Да изразяват мнение и да правят предложение за развитие на училището.

Родителите имат следните задължения:

Чл. 54 Да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище.

Чл. 55 Да запишат ученика в първи клас и при преместване в друго населено място или в училище.

Чл. 56 Редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието в образованието и спазването на училищните правила.

Чл. 57 Да спазват правилника за дейността на училището за спазването от страна на ученика.

Чл. 58 Да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като изграждането на умение за учене през целия живот.

Чл. 59 Да участват в родителските срещи.

Чл. 60 Да се явяват в училище след покана от учител, директор или друг педагогически специалист.

РАЗДЕЛ XII

ВЗАИМООТНОШЕНИЕ МЕЖДУ РОДИТЕЛИТЕ И УЧИТЕЛИТЕ

Чл. 61 Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществява чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и

всеки път когато конкретна ситуация или поведение на ученика го прави необходимо.

Чл. 62 Средство за постоянна връзка между училището и родителя е бележника за кореспонденция.

Чл. 63 Средство за връзка със семейството на ученика може да бъде и електронната поща на един от родителите.

Чл. 64 Изграждане и поддържане отношения на уважение, доверие, сътрудничество и коректност.

РАЗДЕЛ XIII

ВЗАИМООТНОШЕНИЕ МЕЖДУ РОДИТЕЛИ И УЧЕНИЦИ

Чл. 65 Родителите да мотивират децата за активно участие в образователно-възпитателния процес.

Чл. 66 Родителите да дават добър пример на децата си.

Чл. 67 Учениците да уважават авторитета на родителите.

РАЗДЕЛ XIV

ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

С цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности към всяко училище се създава обществен съвет.

Общественият съвет е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението им.

Общественият съвет в училището:

1. Участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност и спазва етичните норми на училищната общност.

РАЗДЕЛ XIV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.68 Този кодекс влиза в сила от датата на приемането му.

Чл.69 Предложения за промени и допълнения на Етичния кодекс могат да бъдат внасяни директно пред Педагогическия съвет на училището .